

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

Tööõiguse komisjoni korralise istungi protokoll

10.11.2023. a nr 25

Istungit juhatas komisjoni esimees Anne Värvimann ja protokollis Pirkko-Liis Harkmaa.

Istungist võtsid osa komisjoni liikmed Anne Värvimann, Pirkko-Liis Harkmaa, Rando Maisvee, Hanna Pahk (veebi teel), Anu Kirss (veebi teel) ja Karina Paatsi (veebi teel). Etteteatamisega puudusid Katrin Sarap ja Aldo Vassar.

Istung algas kell 15.00.

Istung lõppes kell 16.30.

Päevakord:

Arvamuse avaldamine Sotsiaalministeeriumi poolt Eesti Advokatuurile tutvumiseks esitatud alljärgnevate eelnõude osas:

- 1) Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 2008. a määrus nr 75 „Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise kord“ muudatuste eelnõu;
- 2) Tervise- ja tööministri määruse „Töötervishoiuteenuse osutamise kord“ eelnõu;
- 3) Sotsiaalministri määruse „Sotsiaalministri 9. mai 2005. a määruse nr 66 „Kutsehaiguste loetelu“ muudatuste eelnõu.

Arutatud küsimused ja vastuvõetud otsused ning märkused:

Olles tutvunud nimetatud eelnõudega ja arutanud tutvumise käigus tekkinud küsimusi, otsustasid komisjoni liikmed teha eelnõude osas järgmised märkused ja ettepanekud:

- 1) Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 2008. a määrus nr 75 „Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise kord“ muudatuste eelnõu

Eelnõu punkti 5 kohaselt asendatakse antud määruse paragrahvi 2.1 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas tekstiosa „*nähtavalt raske vigastus, näiteks lahtine luumurd, ulatuslikud haavad, jäsemete, sõrmede või varvaste amputatsioon või muud sellist*“ sõnadega „*eluohhtlik seisund*.“

Komisjoni liikmed leidsid, et selguse huvides võiks ka uue mõiste „*eluohhtlik seisund*“ sisustamise hõlbustamiseks määrukses välja tuua näitliku loetelu eluohhtlikes seisunditest nagu seda on tehtud määruse praeguses sõnastuses sisalduva nähtavalt raske vigastuse puhul. Muudatuse eelnõu seletuskirjas on selline näitlik loetelu ka toodud ning seega teeb komisjon ettepaneku sõnastada muudetud tekstiosa järgmiselt „*eluohhtlik seisund, näiteks suur*

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

verejooks, hingamise seiskumine, südametöö seiskumine vms raske seisund, mis viitab, et inimene vajab erakorralist abi.

Taoline loetelu oleks tööandjale abiks, sest sõltuvalt töötaja vigastusest võib olla keeruline määratleda, kas ja millal on tegemist eluohtliku seisundiga, sest vigastused ei pruugi olla silmaga nähtavad.

2) Tervise- ja tööministri määruse „Töötervishoiuteenuse osutamise kord“ eelnõu

Eelnõu paragrahv 2 paneb tööandjale teatud ülesanded töötervishoiuteenuse osutamise korraldamisel, muuhulgas näeb viidatud paragrahvi lõige 1 ette, et töötervishoiuteenuse osutamise korraldamisel võtab tööandja aluseks ja esitab töötervishoiuarstile:

- 1) töökeskkonna riskide hindamise tulemused, sealhulgas andmed selliste töökeskkonna ohutegurite parameetrite väärtuste kohta, millega töötaja oma töökohal kokku puutub;
- 2) ettevõtte töötervishoiu olukorra viimase analüüsi tulemused;
- 3) töötaja varasemad tervisekontrolli tulemused;
- 4) tööõnnetuste ja kutsehaiguste uurimise andmed.

Komisjoni hinnangul võiks tööandja koormuse vähendamiseks ette näha võimaluse, et neid andmeid, mida tööandja on juba tööelu infosüsteemi (TEIS) esitanud, ei peaks tööandja töötervishoiuarstile enam eraldi esitama, vaid piisab sellest, kui töötervishoiuarstile antakse neile TEIS-is ligipääs. Hetkel on TEIS küll alles arendusjärgus ja sealt nähtuvad vaid riskianalüüsid, kuid kui tulevikus TEIS-i funktsionaalsus laieneb ja sisestatav andmestik täieneb, siis võiks komisjoni arvates juba kohe olla selline võimalus ette nähtud.

Lisaks jääb komisjonile arusaamatuks, mida peetakse täpselt silmas varasemate tervisekontrollide tulemuste all. Tööandjale esitatakse töötervishoiuarsti poolt väljaantud otsused töötaja tööle sobivuse kohta (vajadusel koos ettepanekutega töötaja töökeskkonna või töökorralduse muutmiseks). Seega on ebaselge, et kas tööandja on kohustatud andma töötervishoiuarstile koopiaid varasematest tervisekontrolli otsustest või midagi muud. Tõenäoliselt on töötervishoiuarstile pigem vajalikud otsuses toodud järelduste või ettepanekute aluseks olnud töötaja terviseandmed, kuid nendele tööandjal ligipääs puudub ning nendega saab töötervishoiuarst tutvuda terviseinfosüsteemis. Komisjon teeb ettepaneku tööandja vastavat kohustust täpsustada.

Eelnõu paragrahv 4 lõiked 4 ja 6 näevad ette informatsiooni, mida töötaja tervisekontrolli kaardile ja tervisekontrolli otsuse vormile kantakse. Nimelt näeb viidatud lõige 4 ette, töötervishoiuarst kannab tervisekontrolli kaardile muuhulgas otsuse töökeskkonna või töökorralduse töötajale sobivuse kohta ning ettepanekud tööandjale ja töötajale ning lõige 6 näeb ette, et töötervishoiuarst esitab vajaduse korral tervisekontrolli otsuses ettepanekud

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

töötaja töökeskkonna või töökorralduse muutmiseks ja töötaja tervise edendamiseks.

Praktikas esineb probleeme, kus töötervishoiuarst on töötajale teinud teatud ettepanekud (nt soovitanud tööpäevasiseseid puhkepause teha), kuid tervisekontrolli otsuses need ei kajastu, mistõttu tööandjal ei ole võimalik kontrollida, kas töötaja töötervishoiuarsti poolt tehtud ettepanekuid järgib. Kutsehaigustega seotud vaidluste korral on praktikas kohtute poolt eeldatud, et kuigi ettepanek teatud tervist säästvaks käitumiseks on tehtud töötajale, siis peab tööandja selle eest hea seisma, et töötaja neid ettepanekuid arvesse võtab ja vastavalt nendele käitub. Juhul, kui töötajale tehtud ettepanekud tervisekontrolliotsuselt ei nähtu, siis ei ole tööandjal võimalik sellist kontrolli ja järelevalvet teostada, ent töötaja kutsehaiguse tekkimisel või süvenemisel vastustab selle eest tööandja.

Seega on komisjoni hinnangul tulenevalt väljakujunenud kohtuvaidluste praktikast vajalik tervisekontrolli otsuses kajastada ka sellised töötajatele tehtud ettepanekud, mida töötaja peab oma terviseedendamiseks järgima töökeskkonnas ning tagatud peaks olema, et järeldused töötaja töökohale sobivuse osas ja töötajale tehtud ettepanekud oleksid tervisekontrolli kaardil ja tervisekontrolli otsuses identsed. Selle tagamiseks võiks liita tervisekontrolli kaardi ja tervisekontrolli otsuse üheks dokumendiks, millest töötajale ja tööandjale oleks informatsioon nähtav erinevas mahu, st tööandjale osas, mis puudutab üksnes töötaja terviseedendust ja säästmist töökeskkonnas.

Eelnõu paragrahv 4 lõige 3 näeb ette, et vajalike terviseuuringute ja analüüside määramisele eelnevalt tutvub töötervishoiuarst vajaduse korral töötaja töökeskkonna ja töökorraldusega töökohal. Seletuskirjas on viidatud, et uuringute ja analüüside määramiseks peab töötervishoiuarst eelnevalt tutvuma tööandja esitatud riskianalüüsiga ning töötaja töökeskkonna ja töötingimustega ettevõttes kohapeal, kusjuures töökeskkonna riskianalüüsiga tutvumise ja töökeskkonna külastamise kohustus tuleneb TTOS § 131 lõike 3 punktist 1, mille kohaselt peab töötervishoiuarst töötervishoiuteenuse osutamisel (sh töötaja tervisekontrolli tegemisel) tutvuma ettevõtte töökeskkonna riskianalüüsiga ning vajaduse korral külastama töökeskkonda ettevõttes kohapeal.

Komisjoni hinnangul on eelnõu seletuskiri kaheti mõistetav selles osas, kas töötervishoiuarst peab alati tutvuma töökeskkonna ja töökorraldusega kohapeal või saab ta seda otsustada valikuliselt ehk vastavalt vajadusele. Kuivõrd seletuskirja kasutatakse sageli abimaterjalina õigusakti tõlgendamisel, siis on komisjoni hinnangul vajalik kõrvaldada vastuolo selle osas, kas kohapealne tutvumine on kohustus või valik.

- 3) Sotsiaalministri määruse „Sotsiaalministri 9. mai 2005. a määruse nr 66 „Kutsehaiguste loetelu“ muudatuste eelnõu.

Komisjoni liikmetel ei olnud antud eelnõu kohta märkuseid.

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

(allkirjastatud digitaalselt)

Anne Värvimann
istungi juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Pirkko-Liis Harkmaa
istungi protokollija